

інформаторів, майже у всіх справах - відсутні про агентурні можливості інших оперативних служб у сфері збуту ПММ.

КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗГВАЛТУВАНЬ

Курсант 301 навчальної групи **Пергат В.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри криміналістики та судової медицини, кандидат юридичних наук **Комаринська Ю.Б.**

Використання наукових методів криміналістики, підвищення професіоналізму слідчих і інших працівників правоохоронних органів визначає ефективність розслідування і розкриття злочинів. На сьогоднішній день експертами і криміналістами розроблено багато нових концепцій і підходів до рішення завдань боротьби із злочинністю. Питання специфіки розслідування злочинів проти моральності, у тому числі і згвалтування, потребує постійного вдосконалення, вивчення та аналізу, так як зміни, що відбуваються у суспільстві, в тому числі низький моральний чинник, неповага до людей, пропаганда насильства та сексуальних збочень та інші фактори впливають і на обрання злочинцями нових способів вчинення злочину, способів їх приховування, впливають механізм вчинення злочину, тощо [1].

Згвалтування - одне з найбільш поширених і тяжких статевих злочинів. Як слушно йдеться у юридичній літературі, «його суспільна небезпека окреслюється винятково важливістю об'єкта, - громадські відносин, які забезпечують статеву недоторканність і статеву свободу, які є частиною гарантованих Конституцією України права і свободи особистості, і фізичними, психічними, моральними наслідками цього злочину для потерпілого». А.В. Дідо, вірно конкретизує, що такий злочин створює не лише небезпеку, а й тягне за собою тяжкі наслідки, шкідливо «б'є» по психіці і душевному здоров'ю потерпілої особи, негативно впливає на демографічний стан, нерідко призводить до розірвання шлюбів, сприяє поширенню розпусти, знижує культурний рівень суспільства [2].

Багато потерпілих й осіб, котрим стало відомо про зґвалтування, по допомогу до міліції чи прокуратури не звертаються, а тому інші злочини переходять у латентну тінь і відсутні за рамками правового впливу. Важливим фактором того, що зґвалтування часто стають латентними злочинами є страх потерпілої особи помсти за подачу заяви до правоохоронних органів, і навіть прямі погрози розправи над потерпілими з боку злочинців.

Виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню зґвалтувань, вжиття заходів для їх усунення — найважливіше завдання досудового розслідування. Профілактична робота слідчого у провадженнях про зґвалтування має свою специфіку, оскільки стосується інтимних сторін життя потерпілих, більшість з яких прагне до того, щоб цей випадок не був розголошений навіть серед близьких .

Діяльність слідчого при встановленні причин та умов, що сприяли вчиненню зґвалтування, та вжиття заходів для їх усунення — це комплекс процесуальних та організаційно-виховних заходів, що здійснюються під час розслідування конкретного злочину чи взаємопов'язаних злочинів (наприклад, зґвалтування та хуліганства, вбивства та ін.) [1].

Основні завдання профілактичних, процесуальних та організаційно-виховних дій слідчого полягають у виявленні причин та умов вчинення злочину, вжитті необхідних заходів (через державні органи та громадські організації) для їх усунення, а також припинення аналогічних злочинів на території обслуговування [2].

Література:

1. Алексєєв О.О. Розслідування окремих видів злочинів / Алексєєв О.О., Весельський В.К., Пясковський В.В. – К. : Центр учбової літератури. 2013. – 278 с.

2. Поняття фізичного насильства при зґвалтуванні[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrref.com.ua/index.php?id=MTM4MDc=&g=2>

3. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін.; За заг. ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація.– Вид. третє, переробл та доповн. – Х.:ТОВ «Одісей», 2006. –1184 с.